

Algılanan Rehber Öğretmen Destek Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Algılanan Rehber Öğretmen Destek Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16823>

Özet

Algılanan Rehber Öğretmen Destek Ölçeği (ARDÖ), öğrencilerin okul rehber öğretmenlerinden aldıkları desteği ne ölçüde algıladıklarını değerlendirmek amacıyla geliştirilmiş bir psikometrik araçtır. Ölçeğin geliştirilmesi, Amerikan Okul Danışmanlığı Derneği (ASCA Mindsets and Behaviors) tarafından belirlenen zihniyet ve davranış standartlarına dayandırılmıştır. Bu standartlar, rehberlik programlarının öğrencilerin akademik, kariyer ve sosyal/duygusal gelişimlerini desteklemedeki rolünü vurgular. 2019 yılında Karaman, Karadağ ve Cavazos Vela tarafından geliştirilen bu ölçek, öğrencilerin rehber öğretmenleri tarafından sunulan destek hizmetlerine ilişkin algıların güvenilir ve geçerli bir şekilde ölçmeyi hedeflemektedir.

Ölçek geliştirme çalışması, modern okul danışmanlığı pratiklerinin temelini oluşturan ASCA Mindsets and Behaviors çerçevesini temel alarak, alana özgü, kültürel açıdan duyarlı bir ölçüm aracı sunmayı amaçlamıştır. Bu sayede, rehberlik hizmetlerinin etkinliğinin bilimsel olarak değerlendirilmesine katkı sağlanmıştır.

Anahtar Kelimeler

Algılanan Rehber Öğretmen Desteği, Okul Danışmanlığı, ASCA Mindsets and Behaviors, Ölçek Geliştirme, Psikometrik Özellikler, Öğrenci Algısı.

Yazarlar

Mehmet Akif Karaman, Cansu Karadağ, Jesus Cavazos Vela

Amaç

Algılanan Rehber Öğretmen Destek Ölçeği'nin temel amacı, ortaokul ve lise öğrencilerinin okul rehber öğretmenlerinin kendilerine sunduğu destek hizmetlerini ne düzeyde algıladıklarını ölçmek ve bu algıların standart bir yapı içinde değerlendirmektir. Bu ölçek, rehberlik programlarının öğrencilerin ihtiyaçlarına ne kadar etkili cevap verdiğini belirlemek için kritik bir araçtır.

Ölçek, özellikle rehberlik ve psikolojik danışmanlık alanında çalışan profesyonellere, program değerlendirme çalışmalarında kullanılabilecek objektif veriler sağlamak üzere tasarlanmıştır. Elde edilen veriler, okullardaki okul danışmanlığı hizmetlerinin iyileştirilmesi ve yeniden yapılandırılması için önemli geri bildirimler sunmaktadır.

Yapı

Ölçek, öğrencilerin rehber öğretmenlerinden aldıkları desteği çok boyutlu bir yapı içinde ele alır.

Bu yapı, rehberlik hizmetlerinin üç ana alanı kapsar: akademik gelişim, kariyer gelişimi ve sosyal/duygusal gelişim. Ölçeğin geliştirilmesinde, rehber öğretmenlerin bu alanlardaki rollerini yansıtan ASCA Mindsets and Behaviors standartları referans alınmıştır.

Ölçülen temel yapı, öğrencilerin rehber öğretmenin kendilerine yönelik gösterdiği ilgiyi, erişilebilirliği, empatiyi ve profesyonel desteği nasıl yorumladıkları ifade eden **Algılanan Rehber Öğretmen Desteği** kavramıdır. Yüksek puanlar, öğrencinin rehberlik hizmetlerini olumlu ve destekleyici olarak algıladığını gösterir.

Geçerlik

Ölçeğin geçerlik çalışmaları, yapı geçerliği ve içerik geçerliği üzerine odaklanmıştır. Geliştirme sürecinde, ölçek maddelerinin kuramsal çerçeveye (ASCA standartları) uygunluğunu sağlamak amacıyla uzman görüşlerine başvurulmuştur (İçerik Geçerliği).

Yapı geçerliği ise genellikle Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) ve Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) yöntemleri kullanılarak test edilmiştir. Çalışmada, ölçeğin beklenen çok faktörlü yapıyı doğruladığı ve kabul edilebilir düzeyde **psikometrik özellikler** sergilediği bildirilmiştir. Bu bulgular, ölçeğin gerçekten rehber öğretmen desteği yapısını ölçtüğünü göstermektedir.

Güvenirlik

Güvenirlik analizleri, ölçeğin tutarlılığını ve kararlılığını değerlendirmek için gerçekleştirilmiştir. Genellikle iç tutarlılık katsayısı (Cronbach Alfa) hesaplanmıştır. Geliştirme çalışmasında, ölçeğin toplam puanı ve alt boyutları için yüksek iç tutarlılık değerlerinin elde edildiği rapor edilmiştir.

Yüksek güvenilirlik katsayıları, ölçek maddelerinin aynı yapıyı tutarlı bir şekilde ölçtüğünü ve ölçüm hatasının düşük olduğunu işaret eder. Bu durum, ARDÖ'nün klinik ve araştırma ortamlarında güvenle kullanılabilmesini desteklemektedir.

Faktör Analizi

Algılanan Rehber Öğretmen Destek Ölçeği'nin faktör yapısını belirlemek amacıyla faktör analizleri uygulanmıştır. Çalışmanın odak noktası, ASCA Mindsets and Behaviors çerçevesinden türetilen teorik boyutların empirik olarak da doğrulanıp doğrulanmadığını görmektir.

Faktör analizi sonuçları, ölçeğin kuramsal olarak öngörülen boyutlara ayrıldığını ve her bir boyutun yeterli sayıda madde ile temsil edildiğini göstermiştir. Bu faktör yapısı, rehber öğretmen desteği algısının farklı yönlerini (örneğin, akademik yardım, kişisel ilgi, kariyer rehberliği) ayrı

ayrı değerlendirilmeye olanak tanır.

Araç

Test Type: Geliştirme (Development / Yeni bir ölçek geliştirme çalışması)

Format: Likert Tipi Derecelendirme (Geliştirme makalesinden standart uygulama olarak varsayılmaktadır.)

Language Available: Türkçe

Population Group: Öğrenciler (Ortaokul ve Lise öğrencileri)

Age Group: Ergenlik dönemi (Yaklaşık 12-18 yaş)

Population Details: Ölçeğin geliştirildiği orijinal örneklem, Türkiye'deki çeşitli okullarda öğrenim gören öğrencilerden oluşmaktadır.

Test Methodology: Bireysel veya grup uygulamasına uygun, öz bildirim (self-report) yöntemiyle uygulanır.

Anahtar Kelimeler

Rehberlik Hizmetleri, Öğrenci Başarıları, Sosyal Destek, Psikometrik, Faktör Yapısı, Öz Bildirim Ölçeği.

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: 2019

Sorumlu Yazar ve İletişim: Ölçeğin kullanımı ve izinleri için sorumlu yazar Mehmet Akif Karaman ile iletişime geçilmelidir.

İletişim Adresi: makaraman@gmail.com

Ücret: Ticari olmayan akademik kullanımlar için genellikle izin alınarak ücretsizdir (Yazarla teyit edilmelidir).

Kaynaklar

Karaman, M. A., Karadağ, C., & Cavazos Vela, J. (2019). Development of perceived school counselor support scale: Based on the ASCA Mindsets and Behaviors. *International Journal of Assessment Tools in Education*, 6,(2), 202-217. doi: 10.21449/ijate.561584

Ölçeğin orijinal PDF dosyası aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir: [algılanan-rehber-ogretmen-destek-olcegi-toad.pdf](#)

Algılanan Rehber Öğretmen Destek Ölçeği Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçeğin orijinal maddeleri, kaynak içerikte sağlanmamıştır. Maddeler için yayımlanmış makaleye (Karaman et al., 2019) başvurulması gerekmektedir.